

**MAAILMAN TERVEYSJÄRJESTÖN KANSAINVÄLISEEN
TERVEYSSÄÄNNÖSTÖÖN (2005) TEHDYT MUUTOKSET;
VOIMAANSAATTAMINEN****Perustelut:**

Maaailman terveysjärjestön (WHO) kansainvälinen terveyssäännöstö (International Health Regulations, IHR, 2005) on keskeisin voimassa oleva kansainvälinen sopimus ja yhteistyön perusta, joka kattaa toimia rajat ylittäviin terveysuhkiin varautumiseksi ja vastaamiseksi. IHR:n tarkoituksena on tautien kansainvälisen leviämisen ehkäisy, torjunta ja hallinta. IHR:n perusteella sen osapuolet ovat sitoutuneet toimiin, joilla vahvistetaan maiden valmiutta ennaltaehkäistä, tunnistaa sekä torjua terveysuhkia. Osapuolten tulee myös raportoida havaituista uhkista. Suomessa IHR on saatettu voimaan lailla ja asetuksella (SopS 50 ja 51/2007).

Covid-19-pandemian seurauksena WHO:n jäsenvaltiot arvioivat, että kansainvälistä sääntelykehystä pandemioihin ja muihin terveysuhkiin varautumiseksi tulee vahvistaa. WHO:n jäsenvaltiot neuvottelivat marraskuusta 2022 lähtien IHR:n muutoksista. WHO:n 77. yleiskokous hyväksyi päätöslauselemalla WHA77.17 IHR:n muutokset 1.6.2024. Yleiskokouksen hyväksymistä IHR:n muutoksista osa oli pieniä ja teknisiä, osa isompia linjauksia. Neuvottelutulos noudatti Suomen kantaa ja tavoitteita.

Hallituksen esitys eduskunnalle muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi Maaailman terveysjärjestön kansainväliseen terveyssäännöstöön (2005) tehdyistä muutoksista annettiin eduskunnalle 16.4.2025 (HE 35/2025 vp). Eduskunta hyväksyi muutokset ja lain 18.6.2025 (EV 78/2025 vp). Tasavallan presidentti hyväksyi muutokset ja vahvisti lain 27.6.2025.

Kansainvälisen terveyssäännösten muutosten osalta noudatetaan niin sanottua opting out –menettelyä. Mikäli kansainvälisen terveyssäännösten osapuoli ei hylkää muutoksia tai esitä niihin varaumia 10 kuukauden kuluessa Maaailman terveysjärjestön pääjohtajan muutoksia koskevan ilmoituksen päivämäärästä, tulevat nyt kyseessä olevat muutokset sen osalta voimaan 19.9.2025. Näin ollen muutokset tulevat Suomen osalta voimaan 19.9.2025, jolloin muutosten voimaansaattamislaki ja -asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan.

Ehdotetun asetuksen 1 §:n ensimmäisessä momentissa säädetään, että muutokset tulevat voimaan 19.9.2025 niin kuin siitä on sovittu. Pykälän toinen momentti sisältää tavanomaisen säännöksen muutosten kansallisista hyväksymisvaiheista. Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että muutosten muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa. Asetuksen 3 § sisältää säännöksen muutosten voimaansaattamislain voimaantulosta. Asetuksen 4 § sisältää asetuksen voimaantulosäännöksen.

Esitys:

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen Maailman terveysjärjestön kansainväliseen terveystieteeseen (2005) tehdyistä muutoksista. Asetus on tarkoitus tulla voimaan 19.9.2025.